

Informacja o ćwiczeniach z przedmiotu „Prawo cywilne cz. I”
dla studentów II roku prawa stacjonarnego w semestrze letnim roku akademickiego 2019/2020

Kontakt: magdalena.deneka@poczta.umcs.lublin.pl

Konsultacje:

Poniedziałki: godz. 11.10 – 12.40.

Wtorki: godz. 09.35 – 11.05.

Konsultacje odbywają się w pok. 525 w budynku WPiA UMCS.

Terminarz ćwiczeń:

W semestrze letnim ćwiczenia z przedmiotu „Prawo cywilne cz. I” mają wymiar 30 godz. dla każdej grupy i odbywają się według następującego harmonogramu:

- grupa VII – poniedziałki, godz. 08.00 – 09.30, sala nr 303: 02.03; 09.03; 16.03; 23.03; 30.03; 06.04; 20.04; 27.04; 04.05; 11.05; 18.05; 25.05; 01.06; 08.06; 15.06.
- grupa VIII – poniedziałki, godz. 09.35 – 11.05, sala nr 303: 02.03; 09.03; 16.03; 23.03; 30.03; 06.04; 20.04; 27.04; 04.05; 11.05; 18.05; 25.05; 01.06; 08.06; 15.06.
- grupa IX – poniedziałki, godz. 14.20 – 15.50, sala nr 304: 02.03; 09.03; 16.03; 23.03; 30.03; 06.04; 20.04; 27.04; 04.05; 11.05; 18.05; 25.05; 01.06; 08.06; 15.06.
- grupa X – poniedziałki, godz. 15.55 – 17.25, sala nr 304: 02.03; 09.03; 16.03; 23.03; 30.03; 06.04; 20.04; 27.04; 04.05; 11.05; 18.05; 25.05; 01.06; 08.06; 15.06.

Tematyka ćwiczeń w semestrze letnim:

I. Prawo rzeczowe:

1. Ogólna charakterystyka prawa rzeczowego i praw rzeczowych:

Prawo rzeczowe w znaczeniu przedmiotowym i podmiotowym. Cechy konstytutywne i charakterystyczne podmiotowych praw rzeczowych. Zasada zamkniętej listy praw rzeczowych. Pojęcie i rodzaje rzeczy; pojęcie i rodzaje nieruchomości. Zasada *superficies solo cedit* i wyjątki od niej. Część składowa rzeczy – pojęcie; zagadnienie dopuszczalności obrotu częściami składowymi; przynależność – pojęcie; rozporządzenie przynależnością. Pożytki - pojęcie, rodzaje; pożytki a inne dochody z rzeczy; uprawnienie do pobierania pożytków.

2. Charakter, treść i ochrona prawa własności:

Treść i przedmiot prawa własności; pozytywna i negatywna strona własności; pozytywna i negatywna definicja własności. Pojęcie i środki ochrony własności; ochrona petytoryjna a ochrona posesoryjna. Roszczenie windykacyjne i negatoryjne – pojęcie; legitymacja czynna i bierna w procesie. Roszczenia uzupełniające – rodzaje, przesłanki powstania i realizacji. Roszczenia samoistnego posiadacza o zwrot nakładów na rzecz - przesłanki powstania i realizacji; sposoby rozliczeń z właścicielem.

3. Posiadanie:

Postaci i pojęcie faktycznego władztwa nad rzeczą (posiadanie, dzierżenie, prekarium).

Posiadanie - pojęcie i rodzaje. Ochrona posiadania – przesłanki i sposoby; model czystego procesu posesoryjnego.

4. Nabycie własności:

Przeniesienie własności - pojęcie, zasady. Zasiedzenie - przedmiot, przesłanki, skutki. Przemilczenie - pojęcie, przesłanki, skutki.

5. Ograniczone prawa rzeczowe:

Ograniczone prawa rzeczowe - pojęcie, typy, przedmiot; powstanie i wygaśnięcie; kwestia przechodniości; zasady rozstrzygania kolizji; ochrona. Użytkowanie - przedmiot, treść; użytkowanie jako forma timesharingu. Służebności - pojęcie, rodzaje; służebności gruntowe a służebności osobiste i służebność przesyłu; służebności czynne i biernie – pojęcie, rodzaje; służebność drogi koniecznej; nabycie służebności w trybie zasiedzenia – przedmiot i przesłanki. Spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu – ogólna charakterystyka.

6. Zastaw i hipoteka:

Zastaw - pojęcie, treść, funkcja; przedmiot obciążenia, przedmiot zabezpieczenia; powstanie zastawu; rodzaje zastawu; akcesoryjność zastawu; sposoby zaspokojenia zastawnika. Zastaw rejestrowy.

Hipoteka - pojęcie, treść, funkcja; przedmiot obciążenia, przedmiot zabezpieczenia; powstanie hipoteki; rodzaje hipoteki; akcesoryjność hipoteki; zasada szczegółowości hipoteki; rozporządzanie opróżnionym miejscem hipotecznym; zaspokojenie wierzyciela hipotecznego.

7. Księgi wieczyste:

Księgi wieczyste - pojęcie, funkcja, treść (działy); formalnoprawne i materialnoprawne zasady ksiąg wieczystych.

II. Prawo rodzinne:

1. Małżeństwo:

Zawarcie małżeństwa; przesłanki zawarcia małżeństwa w formie cywilnej i w formie konkordatowej. Przeszkody małżeńskie; wady oświadczeń woli nupturientów. Sposoby ustalenia nieistnienia małżeństwa. Nazwisko małżonków. Prawa i obowiązki małżonków tworzące treść stosunku małżeństwa (art. 23 k.r.o). Zaciąganie przez małżonków zobowiązań w celu zaspokojenia zwykłych potrzeb rodziny (art. 30 k.r.o).

2. Wspólność ustawowa:

Powstanie; skład majątków; zarząd majątkiem wspólnym; odpowiedzialność małżonków za długi; ustanie; podział majątku wspólnego.

3. Separacja sądowa, rozwód i unieważnienie małżeństwa:

Separacja – przesłanki orzeczenia i skutki; zniesienie separacji. Rozwód: przesłanki; elementy obligatoryjne i fakultatywne wyroku rozwodowego; skutki rozwodu. Przesłanki, charakter i skutki orzeczenia o unieważnieniu małżeństwa; konwalidacja małżeństwa podlegającego unieważnieniu.

4. Ustalenie pochodzenia dziecka:

Prawne sposoby ustalenia ojcostwa i macierzyństwa; zaprzeczenie macierzyństwa i zaprzeczenie ojcostwa.

5. Władza rodzicielska:

Pojęcie, treść i zasady wykonywania władzy rodzicielskiej. Ograniczenie władzy rodzicielskiej (ze względu na rozłączenie rodziców lub zagrożenie dobra dziecka), zawieszenie władzy rodzicielskiej, pozbawienie władzy rodzicielskiej – pojęcie, przesłanki i skutki. Kontakty z dzieckiem a władza rodzicielska.

6. Obowiązek alimentacyjny:

Pojęcie, funkcja; zakres podmiotowy; przesłanki i zakres przedmiotowy.

7. Przysposobienie:

Przysposobienie – pojęcie, funkcje, przesłanki przysposobienia i tryb jego nawiązania; rodzaje i skutki przysposobienia; rozwiązanie stosunku przysposobienia – przesłanki i skutki.

Podstawowe akty normatywne:

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny.

Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy.

Ustawa z dnia 24 czerwca 1964 r. o własności lokali.

Ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych.

Ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece.

Ustawa z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów.

Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego.

Literatura podstawowa główna z zakresu prawa rzeczowego i prawa rodzinnego:

1. A. Brzozowski, W. J. Kocot, W. Opalski, *Prawo rzeczowe. Zarys wykładu*, Warszawa 2016,
2. J. Ignatowicz, M. Nazar, *Prawo rodzinne*, Warszawa 2016.

Literatura podstawowa uzupełniająca z zakresu prawa rzeczowego i prawa rodzinnego:

1. J. Ignatowicz, K. Stefaniuk, *Prawo rzeczowe*, Warszawa 2012,
2. E. Gniewek, *Prawo rzeczowe*, Warszawa 2018,
3. T. Smoczyński, *Prawo rodzinne i opiekuńcze*, Warszawa 2016.

Uzupełniająca literatura z zakresu prawa rzeczowego i prawa rodzinnego:

1. *System Prawa Prywatnego. Tom 3. Prawo rzeczowe* (red. E. Gniewek), Warszawa 2013,
2. *System Prawa Prywatnego. Tom 4. Prawo rzeczowe* (red. E. Gniewek), Warszawa 2012,
3. *System Prawa Prywatnego. Tom 11. Prawo rodzinne i opiekuńcze* (red. T. Smoczyński), Warszawa 2014,
4. *System Prawa Prywatnego. Tom 12. Prawo rodzinne i opiekuńcze* (red. T. Smoczyński), Warszawa 2011,
5. Komentarze obejmujące Księgę II Kodeksu cywilnego, komentarze do Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, komentarze do ustaw szczegółowych normujących materię z zakresu prawa rzeczowego i prawa rodzinnego.

Zaliczenie nieobecności:

Obowiązkiem każdego studenta jest udział w zajęciach dydaktycznych (§ 13 pkt 1 Regulaminu studiów). Do zaliczenia krótkotrwałej nieobecności wymagane jest jej niezwłoczne usprawiedliwienie zaświadczeniem lekarskim lub innym wiarygodnym dokumentem, z którego jednoznacznie wynika, że student nie mógł uczestniczyć w danym dniu w zajęciach (zgodnie z przepisem § 25 ust. 2 Regulaminu studiów) oraz uzupełnienie spowodowanych nią zaległości w sposób i terminie określonym przez prowadzącego zajęcia (zgodnie z przepisem § 25 ust. 3 Regulaminu studiów).

Uzupełnienie zaległości spowodowanych usprawiedliwioną nieobecnością następuje poprzez ustną odpowiedź na konsultacjach z tematu realizowanego na opuszczonych zajęciach. Do odpowiedzi ustnej student powinien przystąpić w terminie miesiąca od dnia, w którym odbyły się opuszczone przez niego zajęcia.

Zaliczenie prac śródsesemestralnych:

Prace śródsesemestralne (pisemne kolokwia) odbywają się w terminach ustalonych ze studentami i obejmują materiał wskazany na zajęciach. Student, który z pracy śródsesemestralnej otrzymał ocenę niedostateczną, powinien ją poprawić poprzez ustną odpowiedź na konsultacjach z materiału objętego pracą w terminie miesiąca od dnia ogłoszenia wyników. Student nieobecny na zajęciach, na których odbyła się praca śródsesemestralna, powinien ją napisać na konsultacjach w terminie miesiąca od dnia ogłoszenia wyników.

Zaliczenie ćwiczeń:

Obowiązkiem każdego studenta jest terminowe uzyskiwanie zaliczeń (§ 13 pkt Regulaminu studiów). Szczegółowy zakres wymagań z danego przedmiotu ustala prowadzący zajęcia (§ 25 ust. 1 Regulaminu studiów).

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest udział studenta w zajęciach, uzyskanie pozytywnych ocen z prac objętych tymi zajęciami oraz złożenie zaliczenia z wynikiem pozytywnym, jeśli jest przewidziane (§ 26 ust. 3 Regulaminu studiów).

Zaliczenie ćwiczeń w I terminie:

Sesemestralna ocena z ćwiczeń w I terminie wpisana do systemu USOS będzie uwzględniać:

- obecność i aktywność studenta na zajęciach,
- wyniki prac śródsesemestralnych,
- wynik kolokwium zaliczeniowego.

Do kolokwium zaliczeniowego w I terminie zostaną dopuszczeni studenci, którzy:

- nie będą mieli niezaliczonych nieobecności,
- nie będą mieli niepoprawionych ocen niedostatecznych z prac śródsesemestralnych,
- nie będą mieli nienapisanych prac śródsesemestralnych.

Forma kolokwium zaliczeniowego w I terminie: test wielokrotnego wyboru.

Kolokwium zaliczeniowe odbędzie się na ostatnich zajęciach dydaktycznych według następującego harmonogramu:

- grupa VII: 15.06.2020 r. (poniedziałek), godz. 08.00, sala nr 303;
- grupa VIII: 15.06.2020 r. (poniedziałek), godz. 09.35, sala nr 303;
- grupa IX: 15.06.2020 r. (poniedziałek), godz. 14.20, sala nr 304;
- grupa X: 15.06.2020 r. (poniedziałek), godz. 15.55, sala nr 304.

Ocenę pozytywną (3; 3,5; 4; 4,5; 5) w I terminie otrzyma student, który został dopuszczony do kolokwium zaliczeniowego, przystąpił do tego kolokwium i uzyskał z niego ocenę pozytywną.

Ocenę niedostateczną (2) otrzyma w I terminie student, który został dopuszczony do kolokwium zaliczeniowego, przystąpił do tego kolokwium i uzyskał z niego ocenę negatywną. W takim wypadku student powinien przystąpić do kolokwium poprawkowego.

Ocenę „NK” (nieklasyfikowany) otrzyma w I terminie student, który nie został dopuszczony do kolokwium zaliczeniowego z powodu niezaliczonych nieobecności, niepoprawionych ocen niedostatecznych z prac śródsesemestralnych lub nienapisanych prac śródsesemestralnych. W takim wypadku studentowi przysługuje prawo do przystąpienia do kolokwium poprawkowego, bez konieczności uprzedniego spełnienia przesłanek, których brak wyłączył możliwość przystąpienia do kolokwium zaliczeniowego w I terminie.

Ocenę „NB” (nieobecny) otrzyma w I terminie student, który został dopuszczony do kolokwium zaliczeniowego, ale nie przystąpił do niego bez usprawiedliwienia. W takim wypadku studentowi przysługuje prawo do przystąpienia do kolokwium poprawkowego.

Zaliczenie ćwiczeń w II terminie:

Sesemestralna ocena z ćwiczeń w II terminie wpisana do systemu USOS będzie uwzględniać:

- obecność i aktywność studenta na zajęciach,
- wyniki prac śródsesemestralnych,
- wynik kolokwium poprawkowego.

Forma kolokwium poprawkowego: test jednokrotnego wyboru.

Kolokwium poprawkowe odbędzie się w dniu ustalonym ze studentami, nie wcześniej niż po 7 dniach od ogłoszenia wyników kolokwium zaliczeniowego z I terminu, w miejscu wskazanym przez prowadzącego zajęcia.

Ocenę pozytywną (3; 3,5; 4; 4,5; 5) w II terminie otrzyma student, który przystąpił do kolokwium poprawkowego w ustalonym terminie i uzyskał z niego ocenę pozytywną.

Ocenę niedostateczną (2) otrzyma w II terminie student, który przystąpił do kolokwium poprawkowego i otrzymał z niego ocenę negatywną.

Ocenę niedostateczną (2) otrzymaną w II terminie można kwestionować tylko w trybie zaliczenia komisyjnego – zob. § 30 Regulaminu studiów.

Ocenę „NB” (nieobecny) otrzyma w II terminie student, który powinien przystąpić do kolokwium poprawkowego, ale nie zgłosił się na nie bez usprawiedliwienia.

Zaliczenie ćwiczeń poprzedzające przedterminowe egzaminy ustne z zakresu prawa rzeczowego i prawa rodzinnego:

Do zaliczenia ćwiczeń poprzedzających ww. egzaminy mogą przystąpić studenci, którzy:

- nie będą mieli niezaliczonych nieobecności,
- nie będą mieli niepoprawionych ocen niedostatecznych z prac śródsesemestralnych,
- z kolokwium obejmującego materię poszczególnych działów otrzymają w ocenę przynajmniej dobrą z plusem (4+).

Sesemestralna ocena z ćwiczzeń wpisana do systemu USOS będzie uwzględniać:

- obecność i aktywność studenta na zajęciach,
- wyniki prac śródsesemestralnych,
- wynik kolokwium zaliczeniowego,
- wynik odpowiedzi ustnej.

Terminy kolokwiiw poprzeczających egzaminy przedterminowe – do ustalenia ze studentami.

Terminy odpowiedzi ustnych – do ustalenia ze studentami.

Terminy egzaminów przedterminowych:

- 08.05.2020 r. – prawo rzeczowe,
- 18.06.2020 r. – prawo rodzinne.

Zakres materiału objętego zaliczeniem ćwiczzeń w sesestrze letnim: prawo rzeczowe i prawo rodzinne zgodnie z doręczonym studentom wykazem zagadnień egzaminacyjnych, będących jednocześnie zagadnieniami zaliczeniowymi.

Inne istotne informacje:

- 1) Studenci z IOS (indywidualna organizacja studiów) nie są zwolnieni z obowiązku uczestniczenia w ćwiczzeniach – por. § 7 ust. 3 Regulaminu studiów.
- 2) Studenci powtarzający przedmiot nie są zwolnieni z obowiązku uczestniczenia w ćwiczzeniach (nie wchodzi w rachubę tzw. „przepisanie” oceny z zaliczenia z poprzedniego roku akademickiego) – por. § 31 Regulaminu studiów.
- 3) Dziekan może wydać decyzję o skreśleniu z listy studentów w przypadku stwierdzenia braku udziału w zajęciach (§ 30 ust. 3 pkt 1 Regulaminu studiów).

Z uwagi na zawieszenie kształcenia na podstawie rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 23.03.2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania niektórych podmiotów szkolnictwa wyższego i nauki w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. z 2020 r., poz. 511 ze zm.) oraz na podstawie zarządzenia nr 18/2020 Rektora Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie z dnia 11.03.2020 r. w sprawie przeciwdziałania rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, a także ze względu na obowiązek realizacji kształcenia zdalnego na podstawie zarządzenia nr 22/2020 Rektora Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie z dnia 24.03.2020 r. w sprawie realizacji programów studiów, programów kształcenia doktorantów oraz programów studiów podyplomowych i innych form kształcenia z zastosowaniem metod i technik kształcenia na odległość w związku z przeciwdziałaniem skutkom roz-

przestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 wśród członków społeczności Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie:

I. Z obecnością na ćwiczeniach równoznaczna jest aktywność studenta na prowadzonym przeze mnie kursie „Prawo cywilne cz. I_prawo_2 rok_jednolite magisterskie_2019/20_lato” na platformie „Wirtualny Kampus UMCS”, polegająca na pobraniu wszystkich umieszczonych w ramach kursu, o którym mowa, materiałów dydaktycznych (prezentacji, konspektów, kazusów i zadań, rozwiązań do kazusów i zadań).

II. Zaliczenie ćwiczeń w I terminie:

Semestralna ocena z ćwiczeń w I terminie wpisana do systemu USOS będzie uwzględniać:

- obecność i aktywność studenta na zajęciach, a w okresie zdalnego kształcenia – aktywność studenta w ramach kursu na platformie „Wirtualny Kampus UMCS”, o której mowa w pkt I,
- wynik kolokwium zaliczeniowego.

W razie kontynuacji zdalnego kształcenia w okresie od 25.05.2020 r. do 21.06.2020 r.:

Do kolokwium zaliczeniowego w I terminie zostaną dopuszczeni studenci, którzy do dnia 14.06.2020 r. wykazą aktywność w ramach kursu na platformie „Wirtualny Kampus UMCS”, o której mowa w pkt I.

Forma kolokwium zaliczeniowego w I terminie: test wielokrotnego wyboru.

Kolokwium zaliczeniowe odbędzie się zdalnie w dniu 15.06.2020 r. w ramach odrębnego kursu na platformie „Wirtualny Kampus UMCS”. Szczegóły techniczne dotyczące kolokwium zaliczeniowego zostaną wskazane drogą mailową poprzez system USOS.

III. Zaliczenie ćwiczeń w II terminie:

W razie kontynuacji zdalnego kształcenia w okresie od 25.05.2020 r. do 21.06.2020 r. oraz w okresie sesji zaliczeniowo-egzaminacyjnej:

Podstawą zaliczenia ćwiczeń w II terminie będzie kolokwium poprawkowe w formie testu jednokrotnego wyboru.

Kolokwium poprawkowe odbędzie się zdalnie w terminie ustalonym ze studentami w ramach odrębnego kursu na platformie „Wirtualny Kampus UMCS”. Szczegóły techniczne dotyczące kolokwium poprawkowego zostaną wskazane drogą mailową poprzez system USOS.